

Sjálvandi javnstöðulóg

Nógvir menn ringdu inn til Fimmaran mikudagin, tá ið javnstöðulógin varð viðgjörd har. Flestu teirra vóru ímóti lógaruppskotinum, tí teir meintu at vit høvdu javn-stöðu frammanundan. Men hví vera ímóti uppskotinum, tá ið hildið verður, at hon verður praktiserað i dag, spyr Elin Lindenskov.

Í 1988 fall javnstöðulógin á lögtingi, tí tingmenn meintu at vit i Føroyum høvdu javnrættindi, so tað varð ikki neyðugt at lógarfesta henda rætt.

Løgtingsmenn vistu á, at vit i Føroyum hava somu lön fyrri sama arbeiðið, og at bæði kvinnur og menn hava somu rættindi at søkja starv og útbúgving. Teir vóru bangnir fyrri at arbeiðsgevararnir fóru at missa rætt sin, til sjálvur at ráða yvir, hvønn hann skuldi seta i starv.

Arbeiðsgevararnir bangnir

Flestu arbeiðsgevarar vóru eisini ímóti lógin. Teir vóru jú bangnir fyrri at teir nú skuldu hava eins nógv kvinnur og menn i starvi, ja, onkur fór so langt sum at halda, at hann skuldi loysa menn úr starvi, til frama fyrri kvinnum, til tess at fáa líka nógvur kvinnur á arbeiðspláss. Sjálvandi er hetta ikki meiningin.

Neyðugt at taka undir við lógin

Nú er javnstöðulógin so aftur á tingborðinum, og hesaferð mugu tingfólk taka undir við henni. Tí serliga i búskaparligum trøngum tíðum kemur misjavnin millum kynini til sjóndar. Vit hava fleiri dømi um at kvinnur, sum eru við barn, verða sagdar úr starvi. Eisini at ungur kvinnur ikki fáa starv, tí vandin er jú at tær gerast við barn, og hetta kostar arbeiðsgevaranum ikki so lítið.

Skattalógin ger mismun

Ein annar sjónligur og enn tá lógarfestur misjavnin millum kynini liggur i okkara skattalóg. Skattalógin ger giftum kvinnum mismun. Giftar kvinnur eru fyrri skattalógin i ident-

Elin Lindenskov, býráðsval-
evnið i Havn 8. des. 1992

tetsleysari, við tað at tær ikki kunnu vera sjálvstøðugar vinnurekandi, tað vil siga, at inntøkan skal flytast til mannin. Heldur ikki kann hon fáa barnadráttin, hóast maðurin ikki er pápi at børnum hennara. Um vit høvdu eina javnstöðulóg, kundi henda lóg ikki praktiserað. Í hesum fœrinum er javnstöðulógin eitt amboð at brúka, soleiðis at skattalógin, og móguliga aðrar lógir, ikki skulu til lógarbroytingar i tinginum, fyrri at fáa burtur misjavnin millum kynini bæði, men kann eftir nýggju javnstöðulógin broytast av embætisfólki, har munur er.

Javnstöðulógin i fimmaranum

Nógvir menn ringdu inn til 5'aran mikudagin, tá javnstöðulógin varð viðgjörd har. Allar flestu teirra vóru ímóti lógaruppskotinum. Teir hildu at vit i Føroyum hava javnstöðu, og at tá ið vit nú hava javnstöðu, er ikki neyðugt at lógarfesta hana. Eg loyvi mær at spyrja, hví vera so hart ímóti lógin, tá hon eftir tykkara tykki verður praktiserað i dag. Hví ikki stuðla kvinnum, tá tær nú so fegnar vilja hava henda rætt lógarfestan?

Grunn til barnsburðarloyvi

5'arin nam eisini við barnsburðarloyvi. Øll kunna vit vera samd i, at tað kostar arbeiðsplássinum nógv, um fleiri kvinnur i barnsburðaraldrin eru i starvi. Men henda kostnað áttu vit øll at borið i felag. Tað kann gerast við at gera ein grunn, har øll arbeiðspláss skulu rinda i mun til útgoldnu lønina. Tá høvdu øll arbeiðspláss verið felags um tær út-

reiðslur, sum bert tey fáu skulu gjalda i dag. Og páparnir høvdu tá verið við til at gjalda sin art, og tað kann ikki vera annað enn rimuligt.

Vunnin rættindi mugu ikki sleppast

Onkur var eisini inni á at stytta barnsburðarfarloyvið. Her mugu vit vera varin, móguliga eru tað kvinnur i fegnar vilja út aftur i arbeiðslívið áðrenn barnið er 1/2 ár, og tað áttu tær so at sloppið. Men hví ikki loyva pápunum longri farloyvi i sambandi við barnsburð. Tað er óivað pápar i fegnir vilja hava meira enn teir 10 dagararnar teimum er til lútað i dag. Vit mugu endiliga ikki sleppa vunnin rættindunum.

Henda javnstöðulóg ið nú skal á tingborð, er ein gongd leið fram ímóti javnstöðu millum kynini, so vónandi fer tingið at samtykkja hana. Tá kunnu vit fœroyingar aftur sammeta okkum við restina av Europa.

Uppalingin stóran týnding

Tað týndingarmesta i einari javnstöðulóg er at born okkara verða uppald við javnstöðu i huga. At frálæran i fólkaskúlanum gevur somu rættindi til bæði kynini, soleiðis at eisini genturnar læra at gera sína hugsan galdandi, og at bæði kynini fáa móguleika at velja tey sokallaðu gentu og dreingjafakini.

Kvinnur stuðla kvinnum

Lógin i sær sjálvari broytir ikki okkara hugburð, tá mugu vit sjálv gera. Fyrst og fremst mugu vit kvinnur lita á okkum sjálvar, vera við har avgerðirnar verða tiknar, og ikki halda okkum aftur, einki er »mannfólkaarbeiðið«. Kvinnur mugu stuðla kvinnum. Um vit ikki gera tað sjálvar, hvør skal tá gera tað?

Tórshavnar Býráð eigur at hava:

Størri ávirkan á sjúkrahúsmálið

Landsstýrið legði i síðstu viku uppskot fyrri tingið um fíggjarlóg fyrri 1993. Í hesum uppskoti verður boðað frá hópssparingum á Landssjúkrahúsinum.

Nú er tað soleiðis, at havnarfólk, eins væl og flestu aðrir fœroyingar gera brúk av Landssjúkrahúsinum. Tá henda avgerð landsstýrisins rakar so meint eitt arbeiðspláss og sjúkrahúsviðurskiptini annars i Havn, átti tað at verið størri samstarv millum land og kommunu. Hetta eru viðurskipti, ið kunnu stýrast, i mun til privata vinnulívið. Í øllum fœrum átti býráðið at havt, i nógv størri mun, ávirkan á landsumsitingina, soleiðis at viðurskiptini ikki lækka tænastustøðið so nógv, ið boðað er frá.

At avgerðin hjá landsstýrinum ella sjúkrahúsvirkinum er ivasom, er eingin ivi um. Allur sakunnleiki, ið hevur verið frammi, ber i øllum fœri

boð um, at ábyrgdarloysi kemur i hásæti, um skerjingarnar verða so stórar.

Betri er at hava eitt væl-útgjørt sjúkrahús i Havn, tí tað er har bæði útgerð og fólk er. So seint sum i næstsíðstu viku hendi skaði i Skúvoy, har sjúklingur bleiv fluttur til Havnar, istaðin fyrri t.d. á Tvøroyri. Um vit skulu hava eitt landssjúkrahús á altjóða støði, sum m.a. eigur at hýsa læknaút-

búgvingunum, er betri at hava eitt høvuðssjúkrahús, og skaðastovur kring landið, enn at hava try »feltlazzarettir«.

Er neyðugt at spara i landinum, kann ein hóskandi byrja her og nú. Er neyðugt at spara so stórar upphæddir, so eru try sjúkrahús til 47.000 fólk ein vælferðartrupulleiki.

Annfinn Danielsen
vælvni

Jólini nærkast í hvørjum

Vit eru byrjað at taka myndir til jólakort

Gleðlig jól
og
gott nýggjár

10 fyrri
120,-

Opið er:
Hvønn dag
kl. 13.00–17.30

POULA ELLINGSGAARD
Fotografur
Tlf. 49191 - Glyvrrar

AWJ FOTO
Tlf. 48490
Glyvrrar

Vísti tú...

...at SMS FOTO
hevur eina

Canon

lit-kopimaskinu,
sum m.a. kann:
taka eitt potti úr ein-
ari ella fleiri mynd-
um og seta saman,
sum tú vilt??

SMS FOTO
Tlf. 19820